

MAGYAR LAPOK

BUDAPEST

X. évfolyam, 168 (2730) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 41 július 24

Nagyszabású katonai események várhatók a Csendes-óceánon

**Japán hadihajók és csapatszallító gőzösök tartanak Indokina felé
Harci készenlétre szólították fel a maláji vizeken tartózkodó
brit hadihajókat**

Wawel tábornok Moszkvába utazik

Közvetlen együttműködés készül Anglia és a Szovjetunió között

Japán hadihajók és harminc csapatszallító hajó útban van az indokina kikötők felé. Ezek szerint japán katonaság szállja meg Indokina fontosabb katonai pontjait. Ez a japán lépés a vichy-i kormány beleegyezésével történt. A vichy-i kormány nyilatkozata szerint csak átmeneti katonai intézkedésekről van szó.

Ezzel az eseménnyel van összefüggésben Knox amerikai tengerészeti miniszter kijelentése, amely szerint az Egyesült Államok csendes-óceáni hajóhada készen áll, hogy szembenézzen minden eshetőséggel. Azért teszi ezt a kijelentést, mert rövidesen nagyjontosságú események várhatók a Csendes Óceánon.

Ugy látszik, hogy ezek az események már folyamatban vannak. Japán elhatározta magát a döntő lépésre. Anglia közbelépése most már nem kétséges, sőt az Egyesült Államoké sem Knox határozott nyilatkozata után.

Az a nagy kérdés, amit a japán hajóhad jelentett, most már nem sokáig lesz kérdés. Angliának fog különösen sok gondot okozni ennek a kérdésnek a kibontakozása. Ujabb fronton, nem is a legkönnyebben, kell helytállnia a japánokkal szemben, hogy megvédhesse távolkeleti legkényesebb pontjait. Japán kormányválsága és a kormány átalakulása meghozta tehát a maga gyümölcsét és pedig nem úgy, mint ahogy azt az angol propaganda hirdette és várta. Japán kilépett a porondra a hármasszerződés jegyében.

A Csendes-óceánon nagy események készülnek

Zürichből jelentik: (B. T.) Washingtoni jelentés szerint Knox tengerészetiügyi miniszter kijelentette, hogy a Csendes-óceánon olyan események állnak küszöbön, amelyekből katonai akcióra lehet következtetni. Kijelentette még, hogy az Egyesült Államok flottája a Csendes-óceánon abban a helyzetben van, hogy szembeszállhat minden esetleges fejlődéssel. George szenátor kijelentette, hogy az Egyesült Államok a Japán által Vichytől kikényszerített engedményeket nem ismeri el. A szenátor szerint az Egyesült Államok gazdasági ellenrendszabályokat fogantatott Japánnal szemben. Korlátozzák a Japánnal való kereskedelmet is. A külügyi államtitkár szerdán fogadta a washingtoni japán nagykövetet és közölte vele az Egyesült Államok állásfoglalását Indokina kérdésében.

Berlinből jelentik: (B. T.) A singapoori rádió sürgős figyelmeztetést intézett a maláji félsziget lakosságához. A rádióközlés szerint Nagybritanniának ezen a vidéken lévő minden erjét új erőfeszítésekre kell összpontosítania. Bangkokból Tokióba érkezett jelentések beszámolnak arról, hogy a brit erők

főparancsnoka felszólította a maláji vizeken tartózkodó hadihajók parancsnokait, hogy lássák el magukat lőszerrel és fegyverzettel.

Sanghaiból jelentik: (Stefani) A japán hajócsapatságok felüggesztették a közlemények kiadását a hajók elindulásáról. A japán konzuli hatóságok külföldieknek nem adnak vízumot Japánba. (MTI)

JAPÁN ELLEN IRÁNYULÓ HADASZATI MUNKÁLATOK A PANAMA- CSATORNÁBAN

Washingtonból jelentik. (NTI) Nomura tengernagy, washingtoni japán nagykövet, szerdán a helyettes külügyminiszterrel folytatott félórás megbeszélés után az újságírók előtt kijelentette, hogy a megbeszélésen megvitatották a távolkeleti helyzetet. Ez alkalommal válaszolt a japán álláspontot és érintette azt a kérdést, hogy miért nem közelekedhetnek a japán hajók a Panama csatornán át. Welles kijelentette, hogy a csatornát bizonytalan időre elzárták a tengeri hajózás előtt. Nomura tengernagy közölte, hogy tíz japán hajó ezért déli irányban elhagyta az amerikai kikötőket, hogy visz-

szatérjen Japánba. (MTI)

Berlinből jelentik: (B. T.) A tokiói Asahi Simbun washingtoni jelesei szerint az Egyesült Államok hatóságai a Panama csatornán való hajózás kérdésében csak Japánnal szemben alkalmaznak különleges bánásmódot. Az észak-amerikai lapokból világosan ki-

tűnik, hogy a Panama csatornában folyó hadászati munkálatokat Japánnak nem szabad látnia. A japán lap szerint általában azt állítják, hogy a csatornában folyó munkálatok azt a célt szolgálják, hogy a 45.000 tonnás hadihajók számára hajózhatóvá tegyék a csatornát.

Japán ultimátum Indokínához

A Mai Nap Zürichből úgy értesül, hogy legújabb jelentések szerint Japán ultimátumot intézett Indokínához. A jegyzékben a japán kormány állítólag bizonyos előjogokat kért Indokina déli részében. Az ultimátum 24 óras határidőt tűzött ki. Vichyből Zürichbe érkezett jelentés szerint kijelentették, hogy nem felel meg a valóságnak a 24 óras ultimátumról szóló washingtoni hír. Londoni jelentés azt közli, hogy vichyi hivatalos körök szerint az indokina-i támaszpontok megszállásánál átmeneti intézkedésről van szó.

Bécsből jelentik (MTI): A Donau-sender szerdán 21 óra 15 perces adásában ezeket mondta: A legmagasabb német katonai körökben megállapítják, hogy

az Ukrajnában legutóbb elért nagy sikerek nem utolsó sorban

a magyar csapatok bátorságának köszönhetőek.

A keleti front középső szakaszán harcoló oroszokat sikerült teljesen elszigetelt részekre szakítani. A finnek is egyre újabb sikereket érnek el. Ezek után Sztalinnak valóban nincs többé módja arra, hogy megmentse a helyzetet. A bolsevizmusra ugyanaz a sors vár, amelyetők a németeknek és Európának szántak: a teljes megsemmisülés.

Stockholmból jelentik (Bud. Tud.): Az egyik svéd lap londoni értesülése szerint az angol fővárosban rendkívül komolynak ítélik meg a szovjet csapatok helyzetét. A legnagyobb komolysággal ítélik meg azt a tényt is, hogy a szovjet ellentámadások mindinkább elégtelenekek. Londonban úgy látják, — jelent a svéd lap, — hogy a bolsevikiek leverése elkerülhetetlen.

Ujabb változás a Szovjet kormányban

Stockholmból jelentik: A szovjet kormányban újabb változás történt. A postaügyi népbiztos Stálin kinevezte a nemzetvédelmi népbiztos helyettesévé. Ez Timosenko bukását jelenti.

Helsinkiből jelentik: Az egyik finn lap Stálin ismert parancsának következményeivel foglalkozik. Megállapítja, hogy ha a kiadott rendeletet teljesítik, a Szovjetunióban óriási éhínség fog kitörni. Ezért a nyugati hatalmak is felelősek lesznek, mert Anglia és Amerika abban a helyzetben vannak, hogy az éhínséget elháríthatja azáltal, hogy csak úgy nyújt segítséget, ha a bolsevikiek nem pusztítanak el mindent.

Sanghaiból jelentik (NTI): Az egyik sanghai-i lap szerint angol körökben úgy értesültek, hogy Wawel tábornok rövid időn belül Moszkvába utazik. Állítólag az a feladata, hogy tekintettel a német előnyomulásra, tárgyalást kezdjen a szovjet katonai vezetéssel az India és Szovjetunió közötti katonai együttműködéssel létesítendő új védelmi vonalról. (MTI)

A Pest zürichi jelentése szerint olyan tervek is morátlak fel, hogy anyagtámogatáson kívül az angol és szovjet erők közvetlenül is együttműködnek. Német megítélés szerint lehetőség van az angol és szovjet tervek megvalósítására.

A felsőház elfogadta a házassági törvényt

Töreky Géza megindokolta a 15. paragrafus szükségességét

(MTI.) Az együttes bizottság által kiküldött 24 tagu albizottság háromnegyed 3-ig tartó tanácskozásán a miniszterelnök is részt vett. A tanácskozás befejeztével az albizottság szervező bizottságot küldött ki, amely a 4 órára összehívott együttes bizottsági ülésig elkészült munkájával. Az együttes bizottság ülését Péchy László nyitotta meg. Bocsáry Kálmán előadó ismertette az albizottság javaslatát. A törvényjavaslat új címe a következő:

„Törvényjavaslat a házassági jogról szóló 1894. évi 31. t. c. kiegészítéséről és módosításáról, valamint ezzel kapcsolatos szükséges fajtvedelmi rendelkezésekről”

Az új 9. paragrafus:

Nem zsidónak zsidóval házasságot kötni tilos. Zsidó nőnek külföldi állampolgársága nem zsidóval kö-

tendő házassága nem esik a jelen paragrafusban meghatározott tilalom alá. A jelen paragrafus alkalmazásában zsidó az, akinek legalább két nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként, ugyszintén tekintet nélkül a származásra az izraelita hitfelekezet tagja. Akinek két nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként, nem esik a zsidókkal egy tekintet alá, ha ő maga a keresztény hitfelekezet tagjaként született és emellett mindkét szülője a házasságkötés idejében a keresztény hitfelekezet tagja volt. Az ilyen személyeknek azonban nemcsak zsidóval, hanem olyan nem-zsidóval is tilos házasságot kötni, akinek egy vagy két nagyszülője az izraelita hitfelekezet tagjaként született.

megbüntették és büntetése kiállása óta tíz év még nem telt el. Abban a tekintetben, hogy a jelen paragrafus alkalmazása szempontjából ki zsidó, illetve ki nem zsidó, a 9. paragrafus rendelkezései az irányadók. Ebben a paragrafusban meghatározott bűncselekményről az 1878. évi 5. t. c. hetedik paragrafusának rendelkezéseit alkalmazni kell.

Az együttes bizottság három tag kivételével, tehát csaknem egyhanguan fogadta el az albizottság fenti javaslatát. Az elfogadott javaslatot holnap a felsőház és a képviselőház

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszlóvarnóból missziós apácává lett

Beáta nővér életrajza.

Mozifilmnél érdekesebb esemény-nalmazt tar olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorságával mindenki bűnösök között, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ara 3.40 Pengő

plénuma elé terjesztik. Az együttes bizottság ülése fél öt órakor ért véget.

Tető alá kerül a házassági törvény

Budapest, a MTI. jelenti: A felsőház mai ülését báró Perényi Zsigmond negyed 11 órakor nyitotta meg. Megemlékezett a kormányzói pár házassági évfordulójáról.

— A Kormányzó Ur Öfömlétsága és a Főmlétságu Asszony, — mondotta az alelnök, — a napokban ünnepezték házasságkötésüknek évfordulóját. Az ő ünnepeik a mi ünnepeink, minden becsület magyar ünnepe. Amikor mi felnézünk óreájuk és látjuk az ő boldog, eszményi életüket, a hitvesi szeretetnek és a kötelességteljesítésnek ragyogó példáját, az ő nagyszerű erényeiket, akkor adjunk hálát a mindenhatónak, hogy őket nekünk adta és kérjük, hogy nagyon sokáig éltesse őket.

Az alelnök szavait a felsőház tagjai felállva hallgatták végig és lelkes éljenzéssel fogadták. Az alelnök azután kegyeletos szavakkal emlékezett meg Puky Endre elhunytáról és javasolta, hogy emléket jegyzőkönyvben örökítsék meg.

Azután a felsőház elnöke bejelentette, hogy a képviselőház és a felsőház együttes bizottsága tegnapi ülésén hozott javaslatának tárgyalására kéri a sürgősség kimondását, hogy a törvényjavaslat mielőbb törvényerőre emelkedhessen. A felsőház kimondta a sürgősséget és áttérték a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslatnál, a felsőház és a képviselőház között a kilencedik szakasz tekintetében felmerült ellentét kiegyenlítésére, kiküldött együttes bizottság javaslatának tárgyalására.

A javaslatához elsőnek báró Prónay György szólott hozzá. Kifejtette, hogy nem szavazza meg a javaslatot, mert a benne foglalt módosításokat nem tartja kielégítőnek.

Balogh Jenő hangoztatta, hogy a jelenlegi súlyos időkben a legnagyobb szükség van arra, hogy minden magyar ember összefogjon és egyetértve végezze a közös munkát.

Töreky Géza hangoztatta, hogy a kérdést nem szabad tulságosan aprólékosan vizsgálni. Az alternatíva áll az együttes bizottság előtt, hogy vagy elfogadja a 15-ik paragrafust és akkor sikerül az egyeztetés, vagy nem fogadja el és akkor az egyeztetés nem sikerül. A bizottság vezetői helyesen jártak el, amikor mindent megtettek, hogy az egyezés létrejöhön. Megállapítja, hogy a 15-ik és 9-ik paragrafus között az összefüggés szükség szerű. A 9-ik paragrafus megállapítja, hogy zsidó nemzsidóval nem köthet házasságot. Az a veszély merült fel, hogy ha nem engedik meg a zsidók és nemzsidók közötti házassá-

got, akkor elszaporodnak a házasságon kívüli viszonyok. Ezért volt szükség a 15-ik paragrafusra.

Végül báró Prónay György szólalt fel újból. Határozati javaslatát a felsőház elvetette.

Ezután a módosítások megszavazása következett.

A felsőház túlnyomó többsége elfogadta a törvényjavaslatnak a bizottság által javasolt kiegészítést, a 9-ik és 15-ik paragrafust is.

Az elnök közölte, hogy a legközelebbi ülés összehívásáról a szükségesnek megfelelően fog intézkedni. Az ülés délben 12 órakor ért véget. délben 12 órakor ért véget.

A KÉPVESELŐHÁZ PÉNTEKEN DÖNT A HÁZASSÁGI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL

A ház mai ülését Tasnádi-Nagy András elnök fél 11 órakor nyitotta meg. Az ülés elején megemlékezett a kormányzói pár házassági évfordulójáról. A ház ezután úgy határozott, hogy legközelebb holnap 11 órakor ül össze és az ülés napirendjére a házassági jogról szóló törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslatban a két együttes bizottsága részéről eszközölt módosítások feletti döntést tűzi ki.

Angol támadási kísérlet Nyugat-Szicília felett

Berlinből jelenti (NTI): Csütörtökre virradó éjjel angol gépek be repültek Délnyugat-Németország fölé. A bombák sehol sem okoztak jelentős kárt és főleg szabad térségre estek. (MTI.)

Hadműveleti övezet. (Stefani) Szerdán délután három angol bombázógép támadó jellegű felderítést kísérelt meg Nyugat-Szicília felett. Néhány robbanó és gyújtóbombát dobtak le, valamint géppuskával tüzelte, anélkül, hogy kárt okoztak volna. Az olasz vadászok haladéktalanul felszálltak és géppuskatűz alá vették az ellenséges gépeket. Mindhárom gépet lelőtték.

MEGERŐSITIK AZ ÉSZAKAFRIKAI FRANCIA CSAPATOKAT

Berlinből jelenti: Berlini jelentés szerint Weygand tábornok elrendelte az észak-afrikai francia csapatok újabb megerősítését. A parti útegek számát megsokszorozták. A francia csapatok létszámát felemelték. Egy algiri lap figyelmezteti az Egyesült Államokat, hogy Franciaország ellensége minden olyan kísérletnek, amely akár Dakar, akár Szenegál, vagy Marokkó megszállását célozza.

Rendelkezések a természetes gyermekekről

Az előző bekezdés rendelkezéseit a házasságon kívül született gyermekekre is alkalmazni kell, ha őt a természetes apja az anyakönyvvezető előtt, vagy köziratban elismerte, vagy az elismerést a bíróság megállapította. Az apai elismerés hiányában a házasságon kívül született az a gyermek zsidó, akinek legalább egy nagyszülője az izraelita hitfelekezet tagjaként született. Az, akinek egy nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként, nem esik a zsidókkal egy tekintet alá, ha ő maga a keresztényhitfelekezet tagjaként született és az is maradt, emellett az anyja a gyermek születése idején a keresztény hitfelekezet tagja volt.

A zsidóknak a jelen törvény hatályba lépése után kötött házasságából eredő leszármazottak is zsidók, tekintet nélkül arra, hogy a nagyszülők milyen hitfelekezet tagjaként születtek.

MI TÖRTÉNIK AZOKKAL, AKIK A TILALOM ELLENÉRE KÖTNEK HÁZASSÁGOT?

— A jelen paragrafusban foglalt tilalom megszegésével kötött házasság tekintetében a zsidókkal esik egy tekintet alá az is, aki a keresztény hitfelekezet tagjaként született és az is maradt és emellett mindkét szülője a

házasságkötés idejében a keresztény hitfelekezet tagja volt és a nagyszülők közül csak kettő született az izraelita hitfelekezet tagjaként.

A jelen paragrafusban foglalt tilalom ellenére kötött házasságból született gyermek is a zsidókkal esik egy tekintet alá. Az izraelita hitfelekezet re áttért olyan személy, akinek a jelen paragrafus értelmében tilos zsidóval áttérése előtt zsidóval házasságot kötni, ha az izraelita hitfelekezet tagjaként zsidóval köt házasságot,

a zsidókkal egy tekintet alá esik és ilyen személy marad akkor is, ha utóbb ismét a keresztény hitfelekezet tagjává lesz.

A jelen paragrafus nem érinti az 1894. évi 30. törvények azon rendelkezéseit, amelyek külföldi házasságlandóknak magyarországi házasságkötése irányadó, az igazságügyminiszter kivételes esetben felmentést adhat nem zsidók és olyan zsidó között kötendő házasság tekintetében, akinek csak két nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként és ő maga a keresztény hitfelekezet tagjaként született illetve hetedik életéve betöltése előtt keresztény lett és mindkét esetben az is maradt. Ezt a rendelkezést a házasságon kívül született gyermekekre is teljesen alkalmazni kell.

Szigorú rendelkezések a házasságon kívüli viszonyokra

Az új 15. paragrafus szövege a következő: Vétséget követ el és három évig terjedhető fogházzal, hivatalvesztéssel, politikai jog felfüggesztéssel büntetendő az a zsidó, aki magyar honos tisztességes nem zsidó nővel házasságon kívül nemileg közösül, vagy magyar honos tisztessé-

ges magyar nőt a maga, vagy más zsidó részére megszerezni törekszik.

A cselekmény büntetési és büntetése öt évig terjedhető börtön, hivatalvesztés, politikai jogok gyakorlásának felfüggesztése, ha a tettes a cselekményt galádsággal, erőszakkal, vagy csellel követte el, ha a cselekményt hozzátartozó nevelés, tanítás vagy felügyelet végett rábizottal, vagy neki alárendelt személy ellen követte el, ha a cselekményt akkor követte el, amikor a nő életének 21-ik évét még nem töltötte be,

ha a cselekmény annak ellenére követte el, hogy ilyen vétség miatt

Nagyváradi

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Minden arcvonalszakaszon előbbre nyomultak csapataink

Az olasz sajtó a magyar lovasság szerepét méltatja. A második német támadás is hatalmas pusztítást végzett a Kreml környékén

A MTI jelenti: A Szovjet ellen küzdő szövetséges hadsereg hadműveletét tervszerűen folynak. A magyar csapatok minden arcvonalszakaszon előbbre nyomultak. A gépesített alakulatok követik az ellenséget és a lovasság is folytatja az üldözést.

TÖBB HELYSÉG ELFOGLALÁSA A MAGYAR LOVASSÁGNAK KÖSZÖNHETŐ

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Róma jelentésében kiemeli a magyar lovasság szerepét a legutóbbi előnyomulásban. Ez a szerep — írja — igen fontos volt, mert a magyar lovasságnak ugyszólván járhatóan utakon kellett előnyomulni. Több helység elfoglalása a magyar lovasságnak köszönhető.

A Popolo d'Italia azt írja, hogy a galíciai fronton a magyar csapatok előnyomulása tovább tart. A lap haditudósítójának értesülése szerint szovjet részről a Dnyeperen újabb erősítéseket akarnak felállítani. A hadműveletek mindenütt győzelmesen folynak.

ÖTVEN BOMBA ESETT AZ ODESSZAI HAJÓGYÁRRA

Berlinből jelenti a Német T. I.: A Moszkva ellen intézett második nagy légitámadásról jelentik, hogy az első támadás tüzeit még nem tudták eloltani, amikor a tüzoltóknak be kellett szüntetni a munkát az újabb támadás miatt. A pályaudvar szétrombolása súlyosan zavarja a bolsevik hadsereg összeköttetését az arcvonal és a mögöttes iparvidék közt. A német támadás egyik fontos célja volt azoknak az ipartelepeknek a bombázása, amelyeket a háború előtt bővítettek ki a hadfelszerelési utánpótlás céljaira. A szovjet hadfelszerelési iparának mintegy 70 százaléka esik a fővárosra. A német támadás első sorban ezek ellen irányult.

A német légierő keddi Odessa elleni támadása során 50-nél több bomba esett a hajógyárra. Egy hajó lángbabrcult, egy másik súlyosan megrongálódott (MTI).

Berlinből jelentik: (NTI) Mint most ismeretessé vált, a szerdára virradó éjjel Moszkva ellen intézett német légitámadás nyomán husz új nagy tűz támadt. A támadás a legnagyobb pusztítást a Kreml környékén és a Moszkva folyó kanyarulatától délre okozta. A német gépek egy kivételével visszatértek. (MTI)

SZOVJET CSAPATOKAT ÉS SZÁLLÍTÓHAJÓKAT SEMMISÍTETTEK MEG A NÉMET VADÁSZOK

Berlinből jelentik: (NTI) Német

harcgépek 22-én megtámadták Odeszát és nagy tüzeket, továbbá robbanásokat okoztak. Német gépek 22-én Moszkvától nyugatra egy mozgásban lévő vonatot bombáztak, amelyet elpusztítottak. Német vadászok a Peipus-tótól északnyugatra támadásaikkal megsemmisítettek szovjet csapatokat. Német gépek a tengerparton megsemmisítettek kisebb szállítóhajókat. Ugyanezen a napon a Halász-félszigettől délkeletre egy szovjet hajót súlyosan megrongáltak. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A bolsevi-

keik 22-én légi harcban 67 gépet, földön 33 gépet veszítettek. A szovjet vezetőségnek az a megállapítása, hogy 14 gépet veszítettek, valószínű. A valóságban száz gép a szovjet veszteség. A moszkvai hírszolgálati iroda állítása, amely szerint sok német gép pusztult el, egyáltalában nem helytálló, sőt amint kijelentették, 22-én mindössze 7 német gép veszett el. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) 23-án délután és este a La Manche csatorna küzdőterében a brit légierő 43 gépet veszített. Galland alezredes e harcokban aratta 71-ik és 72-ik légi győzel-

Megegyezés jött létre Tokió és Vichy között Indokina védelmére vonatkozólag

Anglia erős nyomást gyakorol Indokínára és Thaiföldre. — A japán sajtó erélyes intézkedéseket követel

Zürich. (Bud. Tud.) A Neue Zürcher Zeitung jelentése szerint a japán sajtó felszólítást intézett a kormányhoz, hogy tegyen intézkedéseket a Thai-földre nehezedő egyre erősebb angol és amerikai nyomás ellen. A Yomiuri című lap szerint Thai-föld határán angol csapatokat vontak össze. Thai-földön angol ügynökök tevékenykednek azzal a céllal, hogy megbuktassák a japánbarát kormányt. Angol ügynökök tevékenykednek Indokínában is azzal a céllal, hogy De Gaulle számára toborozzanak híveket a vichy kormánnyal szemben.

Washingtonból jelentik: (NTI) Az Associated Press jelentése szerint olyan értesülést szereztek Vichyből, Vichy között az Indokínában teendő megegyezés jött létre Tokió és lépések tekintetében. Ezt a hírszótélés hivatalosan nem erősítették meg. MTI helyen kijelentették, hogy érthető, hogy Japán veszedelmet lát fennfo-

rogni a Távolkeleten. A japán politika két főcélja a Távolkelet rendjének fenntartása és a kínai háború felszámolása. Ha Japán ezt a rendet veszélyeztetve látja, nem lenne feltűnő, ha felszólítaná Franciaországot, hogy Japánnal együtt vegye fontolórra mindezeket a lehetőségeket, amelyekkel elejét lehet venni a veszélyeknek (MTI).

Vichyből jelenti a Német T. I. Itteni politikai körökben megállapítják, hogy helytállóknak tekinthetők azok a japán megállapítások, amelyek szerint angol részről fenyegetik Indokínát. Utalnak arra, hogy Anglia, Sziám és Kína képviselői közt megbeszélések folytak. Jól értesült

A JAPÁN-NÉMET VISZONY MEGZAVARÁSÁN PARADOZSIK AZ ANGOL —AMERIKAI HIRVERES

Tokióból jelentik: (NTI) Toyoda japán külügyminiszter, mint az egyik tokiói lap írja, a japán diplomaták fi-

Sertéshizlalók! Uradalmak! Gazdaságok! Ipari sertéshizlalók és sertéskereskedők figyelmébe!

Közöljük, hogy úgy kóvér, mint sovány sertések értékesítésével foglalkozunk. Felkérjük, hogy hi-zott és sovány sertésüket eladás-ra felkínálják a Nagyvárad-i Husiparosok Szövetsége sertésbeszerző osztályának Nagyvárad Város Köz-vágóhídi telepén. Távszélő: 19-31 Reggel 8-tól este 8-ig állandó iro-daj órák.

Megyéltre keresünk jó állapotban levő National-cassát.

mét. Három német gép nem tért vissza. (MTI)

gyelmét megegyezés felhívta arra a körülményre, hogy Japán külpolitika-ja a kormányváltozással nem módosult, hanem változatlan és továbbra is a háromhatalmi egyezmény maradt az alapja.

Ennek ellenére az angol és észak-amerikai propaganda továbbra is terjeszti alopaltalan hírszótéléseit, hogy megzavarja a német-japán kapcsolatokat. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit hírszolgálat johannisburgi jelentése szerint, ezen a héten három kivételével valamennyi japán állampolgár visszatért Délafrikából Japánba. (MTI) Zürichből jelentik: (B. T.) A Die Tat határviai értesülése szerint Holland India parlamentje javaslatot fogadott el, amelynek alapján bevezetik az általános katonai szolgálat kötelezettségét a bennszülöttek számára. Jáva szigetén 400.000, a többi szigetén 200.000 bennszülött katona lesz. (MTI)

AZ AMERIKAI KORMÁNY NEMZETKÖZI JOGSÉRTÉSE

Párizsból jelentik: (NTI) A párizsi közvélemény megütközéssel fogadta azt a washingtoni hírt, hogy a Normandie nevű hajót újra üzembe helyezik. Ezt az eljárást francia részről a nemzetközi jog megsértésének tekintik. Nincs értesülés arról, hogy milyen kártérítést szándékoznak amerikai részről fizetni, de ennél sokkal súlyosabb kérdéssről van szó, a nemzetközi jog megsértéséről.

A Petit Parisien szerint a francia nép sokat veszített Amerika magatartása következtében, amely arra irányul, hogy a háborút meghosszabbítsa, holott a háború már eddig is térdre kényszerítést okozott a francia népnek. (MTI)

Nem szabad romlandó árut tábort postacsomagban küldeni. Budapestről jelentik: (MTI) A m. kir. posta vezérigazgatósága ismét felhívja a közönség figyelmét arra, hogy romlandó árut, élelmiszert, húst, gyümölcsöt, tábort postai csomagban küldeni nem szabad.

Kihallgatják a fogságba esett tisztet, akik feltűnő készséggel válaszolnak a feltejt kérdésekre

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képeretezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

AZ ÓRÜLET PROPAGANDÁJA

Irta: Rohan Károly Antal herceg

A „Magyar Lapok” eredeti cikke. A német katonáknak gyakran volt módjukban afelett csodálkozniuk, hogy az ellenséges propaganda milyen szellemi zavart és összevisszaságot képes saját népeinek és hadseregeinek félrevezetett tömegeibe okozni. Lengyelországban például a német csapatokat nem egyszer tartották angoloknak, akik a szorongatott helyzetben lévő szövetséges segítségére siettek. A francia polgári lakosság pedig, mikor a német hadsereg az országot előzőnlötte, reszkető télelemmel várta a fülék és orrok megcsonkítását, amelyről kedvenc zsidó lapjaiban annyi háthorzonlátóan rémes történeteket olvasott. Az angolok viszont a papoknak és — *horribile dictu* — nevelőnőknek maszkírozott, a legjobb esetben idegen egyenruhában leereszkedő ejtőernyősökről meséltek borzalmas epizódokat. A német katonák ezen a téren egy s máshoz hozzászórtak már. Mindazonáltal oroszországi előnyomulásuk folyamán tapasztalni fognak olyan eseteket, amelyeket egy sem tartott volna közülük azelőtt lehetségesnek.

Fél évtizede

már, hogy a Kreml valósággal az örület propagandáját üzi. Az orosz föld népeinek napról-napra, hónapról-hónapra és évről-évre olyan dolgokat meséltek a nagyvilágról, amelyeknek bizony a valósághoz vajmi kevés közük sem volt. Ezt azonban csak azért tudták folytatni, mert az orosz határokon olyan állapotokat teremtettek, amelyeket mi Európában még csak elképzelni sem vagyunk képesek. Ez az állapot 180 millió embernek a nagyvilágtól való tökéletes, hogy úgy mondjuk hermetikus elzárása volt. A vörös önkényuralmi rendszer alattvalóinak egyáltalán nem volt meg a módjuk arra, hogy a külföldet meglátogassák és saját tapasztalataik árán állapítsák meg, hogy a másik nemkommunista világban miként folynak a dolgok. Egész generációkat szolgáltattak ki a vörös propagandának és ezek a nemzedékek kizárólag ennek a propagandának árnyékában, erre a propagandára utalva nevelkedtek fel. A huszas évek végén és a harmincas évek elején még akadt egy-két orosz tudós, akit külföldre küldtek, hogy másországbeli kollégáikat az orosz tudományos élet magas szintjéről meggyőzzék és ilyenformán üzzenek szovjet-kulturpropagandát. — Attől kezdve azonban, hogy Németországban a nemzetiszocialista kormány az uralmat átvette és a Kremlt arra kényszerítette, hogy világpolitikai terveit radikális módon revidálja, ezek a „kiküldetések” is, mondhatni teljesen megszűntek. Ettől kezdve már csak teljesen megbízható és minden hájjal megkent politikai ügynököket bocsátottak a határon ki.

Ugyanezekben

az időkben természetesen nem volt a szovjet urainak kifogásuk az ellen sem, hogy Közép- és Nyugat-Európából, valamint Amerikából tudósok, írók és publicisták látogassanak el a szovjetbe, hogy ott a bolsevizmus csodálatos tüneményeit ta-

nulmányozhassák. Később azonban ezeket a látogatókat is mind ritkábban engedték már át a határokon, éppen úgy, mint ahogyan a világsajtó tudósainak munkáját is ugyanannyira megnehezítették, hogy a nagy világlapok tudósítóikat egymásután visszarendelték. Azokat az újságírókat pedig, akik a szovjet-hatóságok szemében láthatólag nem éppen kívánatos működésükkel nem hagyták föl, rövidtávon kiutasították az ország területéről. Az orosz gazdasági kapcsolatok keretein belül elkerülhetlenné vált nemzetközi tárgyalásokat, tudatosan, minden esetben külföldön folytatták le. Lehetőség szerint egyetlen külföldit sem akarták az ország határain belül engedni, arról pedig, hogy az a néhány ember, akinek az országba való beutazását megtagadni semmi körülmények között sem lehetett, illetéktelekkel érintkezésbe ne kerüljenek, mindenképpen gondoskodtak.

Ilyen módon

azután sikerült a szovjetcsillag birodalmának határai körül valóságos vasfüggőnyt lebecsátani. Ebben a hermetikus izoláltságban a tömegek minden ellenőrzési lehetőségtől mentesen, nehézség nélkül kifejlőd-

hétett az a propaganda, amely a világról a marxista államelméletnek minden tekintetben megfelelő képet iesthetett. Az orosz munkásokkal elhitették, hogy míg nekik pompás sor-suk van, addig a világnak a szovjetbirodalmon kivüleső proletársága éheznek. Emellett Szovjetországban a tömegek olyan élétszinten tengődtek, amelyet mi még csak elképzelni sem tudunk, mert annyira alatta van az európai és amerikai létminimumnak; a kolchosok hatalmas internálótáboraihoz ahova a paraszto- kat zárták olyan híreket terjesztettek, hogy Európában a forrongó parasztságot a kapitalisták gépfegyverei kaszálják halomra. Ha valahol a lehetetlen szovjetgazdasági rendszer és helytelen gazdálkodás következtében az emberek milliói pusztultak éhen, akkor a szovjetsajtó nyomban sokkal nagyobb méretű európai és amerikai éhínségről szóló tudósításokat közölt. Nem csoda, hiszen az állami hírszolgálati ügynökség képviselőin kívül egyetlen orosz sajtótudósító sem tartózkodik a külföldi országokban. De nincs is erre semmi szükség, mert hiszen a szovjetsajtó a külfölddel kapcsolatban úgy sem írhatja meg a valóságot úgy, amint az

MEGÉRTÉST...

Az alábbi kis cikket az „Uj Fehérvár” című székesfehérvári napilaphól vesszük. Érdekes tartalma olyan helyzetre világít rá, amely nálunk is gyakori, időszerű, tehát nálunk is az a következtetés, amelyet a levél írója a zsidók számára sürgősen betartandónak állapít meg. A cikk — egy a szerkesztőséghez intézett levél — a következő:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ural!

A napokban sirva panaszkodott előttem valaki, hogy zsidó munkaadója görömbösködik vele és állandóan sértelgeti önértéket. Bár tudom, hogy az alkalmazotti és a munkaadó viszonya nem szokott mindig ideális lenni; tudom, hogy a legjobb akarattal melletti is számos kellemetlenség és félreértés zavarja kettőjük kapcsolatát, mégis nagyon csodálom, — hogy más érzéseimnek egylegére kifejezést ne adjak — hogy a zsidó munkaadók nem óvatosabbak. Az ember azt hihetné: megértik az idők szavát. Nem mondom, hogy mindenki ellenük fordult; az azonban bizonyos, hogy a jövő nem az ő számukra érik. Igazán ajánlatos volna, ha az elkövetkező, számukra keménynek ígérkező esztendőre kiméletei biztosítanának maguknak és senki lelkeiben nem halmazódnak fel haragot, bosszút, gyűlölséget. Mi igazán kiméletesek akarunk lenni hozzájuk. Tudjuk, hogy a magyarság eltávolítja magából a zsidóságot, el azt a szellemet is, amely sok magyart megfertőzött. Azonban ezt a tisztító munkát emberséges, keresztény módszerekkel akarjuk végezni. Nem voltunk sohasem kegyetlenek. Nem voltunk sohasem a gyűlölet és embertelenség hirdetői. Ne kényszerítsenek ilyenekre kedvünk ellenére maguk a zsidók. Mi nem valljuk a puszták törvényét, a „szemet szemért, fogat fogért” elvét. De legyen eszük a zsidóknak is. Huzzák meg magukat szerényen. Viselkedjenek úgy, mint

megértett idegenekhez illik. És ne kényszerítsenek bennünket kemény visszavágásra. Nem elég okosak talán azt belátni, hogy az apró sérelmek mennyire károsak? Hiszen közel az idő, amikor zsidó munkaadó magyar alkalmazottat nem tarthat, egyáltalán zsidó magyarnak pénzért, még sok pénzért sem parancsolhat! Várják meg ezt türelemmel! Ne nehezítsék meg éppen azok helyzetét, akik kimélni akarják őket; akik nem akarják növelni azoknak a nehézségeknek a sorozatát, amelyek a zsidókra egész Európában, így nálunk is várnak. Ne igazassák a közvéleményt.

A mai izgatott idők fejelemet parancsolnak mindenkinek. Az ember magába fojtja a bánatát, leküzdő sérelmét nem zugalódik a nélkülözések miatt és elviselni türelmesen a nehézségeket. Gondjaink számát nem akarjuk szaporítani a zsidók abajgatásával is. De bizonyos határt ismerünk. Ha a zsidóság még ezekben az izgatott napokban sem huzza meg magát ilyen kicsiny és mégis komoly dolgokban is, akkor kénytelenek leszünk bizonyos intézkedéseket tenni; bár erre most időnk is, kedvünk is kevés van.

Tehát megértést kérünk a zsidóktól nem a magunk számára, hanem tulajdon érdekükben. Értsék meg, hogy mi vár rájuk s tegyenek úgy, hogy ami vár rájuk, ne legyen még rosszabb, mint amilyennek ma ígérkezik.

Tisztelettel:

Aláírás.

Zakar András

Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták

Ara tüzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

van, csak úgy, amint azt a vörös birodalom urai szeretnék, hogy lenne.

A Szovietnek

ez az örülettel határos propagandája a külvilágtól teljesen elzárt orosz tömegek számára valóságos utópista világot teremtett, melyre előfeltételeként föltétlenül szüksége volt ahhoz, hogy a marxista tanok utópiáit hajszolhassa. Mindazok, akik Oroszországban jártak egybehangozóan arról a bárgyu csodálkozásra számoltak be, amit a kérdezősködésekre adott válaszok váltottak ki a szovjetpolgárokból, akik a lehető legborzalmasabb dolgokról, úgymint éhínségekről, polgárháborúkról és az európai munkások ezreinek kivégeztéseiről akartak felvilágosítást kapni. Ha Moszkva haragban volt Párizsszal a vörös sajtó a francia tömegek nyomorúságáról beszélt, akinek még cipőre sem telik és meztláb kénytelenek járni; amint azonban a francia politika úgy fordult, hogy a népront külátásai megjavultak, nyomban cipőt húztak a nélkülöző francia tömegek lábára.

A vörös propaganda ilyenformán a való helyzettől függetlenül, mondhatni teljes szuverénitással, egy gyorsrajzó durván odavetett vonásaihoz hasonló módszerekkel pillanatok alatt varázsolta elő a saját nagy belső drámájához éppen szükséges és kívánatos külföldi kulisszákat. Minden ezzel ellentétes állítást, mely egyébként a szovjetpolgár számára életveszedelmet jelentett, a külföldi propaganda csalásainak minősítették. A legfigyelemreméltóbb azonban ebben az állapotban az a végtelen naivitás volt, amellyel ezeket a legtöbbször nagyon is durva csalódásokat a nép tudomásul vette és hitte. Külföldieknek Moszkvában egész sereg olyan — szerintük utóirhatatlan és felülmulhatatlan — szociális berendezést mutattak be, amelyek miatt ma már még egy német kisvárosnak is éppen elég oka lenne a szégyenkezésre. Ami Európában már régen túlhaladott álláspontra vagy épenséggel természetes és magától érthető, azt a szovjethatárokon belül az elérhető legnagyobb vívmányoknak tekintették. De hiszen ez nem is csoda, sohasem adtak a tömegnek alkalmat arra, hogy összehasonlításokat tegyenek. Az orosz nép két és fél évtizede egyebet sem hall, minthogy a világ haladásának élén Oroszország menetel az első sorban. Éppen ezért e pillanatban még től sem lehet mérni annak az óriási lelki megrázkódtatásnak a hatását, amely az orosz népre vár most, amikor Európa hadai majd felrázzák abból a bénító kálulalából, amelyet az örület propagandája okozott és ismét ráébred a valóságra. (M. N.)

Hirdessen

a Magyar Lapokban

A nagyváradi kereskedelmi és ipari kamara első nagygyűlése a felszabadulás után

A kamara új vezetőségének bemutatkozása. Vita az iparjogositványok felülvizsgálatáról

A nagyváradi kereskedelmi és ipari kamara magyar jog szerinti újjászervezése bizonyos átmeneti szabályozást kíván. Ennek folytán a kamara 1910. év előtti önkormányzata függőben marad, ügykörét miniszteri biztostként Horváth Árpád nagyváradi vezérigazgató tölti be, s a kamara hivatali ügyei intézésére kinevezett tisztviselői kar áll rendelkezésre, élén Olasz Vilmos főtitkárral és Latzka Sándor titkárral. Az iparkamarai közgyűlés bizonyos mérvű helyettesítésére az ugyanevezett véleményező bizottság lép működésbe, melynek 20 kereskedő és 20 iparos tagja van, kiket az iparügyi miniszter már májusban ki is nevezett.

Ez az új vezetőség csütörtökön délután 10 órától kezdve nagygyűlést tartott, mely tehát első nyilvános szereplése a kamara új szervezetének a felszabadulás óta. A kamara tagjain kívül több meghívott hatóság és testület tagjai is megjelentek a nevezetes gyűlésen, köztük dr. Pál Árpád országgyűlési képviselő, Kovács Lajos postaigazgató, Bartha Kálmán, a Kereskedelmi Hivatal vezetője, dr. Varga László nagyváradi, dr. Pirzler Ernő szatmári, dr. Schroth Mihály nagyvárosi városi tanácsos, dr. Bielek László a nagyváradi GyOSZ elnöke, dr. Popity János, az Ügyvédi Kamara és dr. Kalas László a Kereskedelmi Csarnok képviselője. Kimentettek magukat dr. Thury Kálmán táblai elnök, dr. Ungváry Antal törvényszéki elnök, Krauss Samu az Andrányi-cég igazgatója, dr. Fehér Ernő a Nemzeti Bank igazgatója, dr. Hlatky Endre városi főispán és dr. Gyapay László h. polgármester.

Szatmárnémetiből Kocsis László ipartestületi elnök, Török Zoltán kereskedőegyleti elnök, Paulkovits László textilkereskedő; Berettyóújfaluból Ernst József ipartestületi elnök és Marsalkó József divatárkereskedő; Nagyváradból Kerekes Bertalan kereskedőegyleti elnök; Nagybányáról Treger Lajos ipartestületi elnök; Nagyszalontáról Ujhelyi László fakereskedő, Kovács Imre ipartestületi elnök; Margittáról Szenyessy Karoly fűszerkereskedő; Erőműfalváról Berec Lajos ipartestületi elnök.

A véleményező bizottság tagjai közül megjelentek: Nagyváradról: Szabó Károly ipartestületi elnök, Zsadányi Nagy Gábor gyárigazgató, Fekete László kereskedő, Galló János iparos, Rácz Béla bórkereskedő, Hedrich Richárd fakereskedő, Mónus Sándor cipőgyári igazgató, Szöcs Sándor Hangya szövetkezeti igazgató, Cziller Imre textilkereskedő, Darabont Gyula ipartestületi alelnök, Hajnal József textilkereskedő, Nagy János a Baross Szövettség ügyvezetője, Fenessy László építész, Pintér István építészmérnök, Wittmann Antal szőnyegárkereskedő, Nagy István cukorkagyáros, Vég Gyula kélmefestő, Széplaki Sándor husipari szakosztályi elnök, dr. Udvarny András cipőgyári lerakat vezetője.

A MINISZTERI BIZTOS MEGNYITÓ BESZÉDE

A gyűlést Horváth Árpád miniszteri biztos nyitotta meg, ki a nemzeti

hiszekegy elmondása után Istennek szóló hálával beszélt arról, hogy ismét magyarul tarthatják az üléseket. Aztán hódolattal adózott a Kormányzó Urnak, kegyelettel emlékezett meg gróf Teleki Pál és gróf Csáky István haláláról, s bizalommal és köszönettel említette föl Bárdossy László miniszterelnök és Vargha József iparügyi miniszter érdemeit.

A kamara multjáról szólva, elmondta, hogy a nagyváradi kamara 1890-ben kezdte meg működését, már megérte az ötvenedik évfordulóját, de ennek megünneplését későbbi időre halasztják. A román uralom alatt több ízben változtatták a kamara működési területét. A magyar főhatalom visszatérte után a nagyváradi kamara területébe Nagyvárad várost, Bihar és Szatmár megyéket osztották be.

A román uralom alatt a kamara inkább hatóság volt semmint érdekvédelmi alakulat, s munkásságában tul-

gett a romanizáló irányzat. A magyar főhatalom visszatérése után az ipari és kereskedelmi érdekelttség ismét visszakapja a kamarában a maga jogos érdekei képviselését, s ismét bizalommal veheti körül ez intézményt. Nagy szerepe lesz abban, hogy a magyar gazdasági viszonyokba való bekapcsolódás folyamatát a maga területén minél virulóbbá tegye. A miniszteri biztos kiemelte a közellátási miniszteriummal, a külkereskedelmi hivattal, az árkormánybiztossággal és a többi kamarákkal való együttműködés nagy kilitásait. Kérte az iparos és kereskedő társadalmat, hogy igényeit bizalommal hozza a kamara elé, mert itt minden jogos kívánságot igyekeznek teljesíteni.

Utalt arra, hogy történelmi időkben élünk, amikor mindenkinek fokozott kötelességteljesítéssel kell helytállania.

A kamara ideai munkaterve és költségvetése

Az elnöki megnyitót nagy tetszéssel fogadták. Hasonlóan nagy tetszés kísérte Olasz Vilmos főtitkár előadását, ki az eddigi hivatali működésről is beszámolt adott, egyúttal a közeljövőre vonatkozóan munkatervet is terjesztett elő. Elmondta, hogy eddig a Künság és Hajduság vidékein dolgozott a magyar ipar és kereskedelem érdekében, s az itteni kamarai hivatal élére történt kinevezését azzal

a kötelességteljesítéssel hálálja meg, amit eddigi 22 éves szolgálati multja alatt annyira megszokott. Kérte a törvényhozás tagjainak, a főispánoknak, s a felsőfokú és elsőfokú iparhatóságoknak megértő támogatását.

Külön köszöntéssel üdvözölte a miniszteri biztost, kiről megállapította, hogy „atyai barátunk”-ként viseli gondját az intézménynek, s nagy tudásával és gyakorlati tapasztalataival a

legnehezebb helyzetekben is legjobb irányításokkal segít mindenkit.

A véleményező bizottságot kérte a testületi együttműködésre s az olyan jóindulatu bírálatra, mely felvilágosít és a kérdések helyes megoldást elősegíti. Igérte, hogy a tisztviselőtársak munkakészsége is mindig meglesz az ügyek elővitelére. Kérte a sajtó támogatását is.

A munkatervre nézve jelezte, hogy az ipari közigazgatásban való szerves együttműködésen kívül új feladatok lesznek a szociális irányú és az állami terveződést megvalósító működések is. A kamara ezévi költségvetése 174 ezer pengő összegű keretben mozog. A szatmáriak részére külön jelezte, hogy külön kamarájuk megszüntetését az itteni kamara lehető munkájával fogják ellensúlyozni. Szólt még több időszaki feladatáról is.

Ernst József berettyóújfalui ipartestületi elnök köszönetét fejezte ki azért, hogy Nagyváradtól való elszakítottaságuk 22 éve alatt a debreceni iparkamara milyen jóságos szeretettel karolta fel ügyeiket.

Horváth Árpád miniszteri biztos a köszönő átirat elküldését kimondotta. Egyúttal elismerő szavakkal mondott köszönetet Olasz Vilmos főtitkárnak az előterjesztett munkatervért s azért a munkásságért, melyet eddig kifejtett. Hasonlóan elismeréssel szólott Latzka Sándor titkár teljesítményéről, s különösen arról a működéséről, melylyel a kamara felszerelését a román uralomból ámentette, továbbá az előbbi uralom alatt a magyar érdekeltségek ügyeit állandóan védelmezte. A miniszteri biztos jó reménységét és várakozását fejezte ki még a többi tisztviselők működése iránt is.

Ezután az iparüzési jogositványok kérdése került tárgyalásra, mely élénkebb vitát keltett. Erről jövő számunkban hozunk közléseket.

Az Amerikai „békeliga” zsidó elnökének pokoli terve Németország elpusztítására

A terv szerint az egész német lakosságot és véderőt terméketlenül kell, hogy két nemzedéken belül biztosítsák a német nép kihalását

Berlin. (NTI.) „Németországot el kell pusztítani” címmel az Egyesült Államokban legutóbb feltűnést keltő könyv jelent meg. Minden részét feltárja ez a könyv egy szörnyűség tervnek. A könyvszerzője a zsidó Kaufmann Teodor az amerikai békeligának elnöke. Kaufmann Teodor a legközvetlenebb munkatársa Rosenmann Sámuel newyorki zsidónak, kiről tudják, hogy Rooseveltnek segít beszédeinek szövegezésénél. Ebből a könyvből látszik, hogy

Roosevelt hadicélja a német nép kiirtása.

Kaufmann a 80 millió német tömeg kivégzését nem találja célszerűnek. Szerinte a német véderőt fogságba kellene ejteni, terméketlenül és az újjáépítés céljaira szolgáló munkalepekre szétosztani az európai országok közt. Elegendő lenne 20.000 orvos, hogy a német véderőt sterilizálják egy hónap alatt keresztülvígék

A német lakosságot, beleértve a 60 évesnél fiatalabb férfiakat és a 40 évesnél fiatalabb nőket is, sterilizálni kell.

Ezzel két nemzedéken belül biztosít-

ják a német nép kihalását. A Német Birodalmat a könyvhöz mellékelt térkép szerint felosztanák. Eszerint Berlin Lengyelországnak jutna, Lipcse, Drezda és Bécs Csehszágának. Mainz, Essen, München Franciaországnak, Hamburg pedig Hollandiának jutna. A német lakosságot kényszerítenék, hogy tanulja meg azoknak az államoknak nyelvét, amelyekhez csatolták. Egy éven belül tilos német könyvet és újságot kiadni. A német nyelvű iskolákat be kellene zárnai. (MTI.)

Berlin. (NTI.) Teodor Kaufmann „Németországot el kell pusztítani” című könyve az egész berlini sajtóban óriási visszhangot keltett. A lapok vezércikkben a legfeltűnőbb oldalon foglalnak állást a könyvvel kapcsolatban. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Roosevelt elnök világuralmi vágyai egyre leleplezettelebbül nyilvánulnak meg. A Berliner Börzenzeitung ezt az Amerikában megállapított tervet a gyűlölet és a pusztításvágy legborzalmasabb szüleményének nevezi. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI) A csütörtök

reggeli olasz sajtó felháborodottan tiltakozik az amerikai zsidó Teodor Kaufmann könyve ellen, amelyben az egész német nemzet tudományos uton való kiirtását javasolja.

A Popolo di Róma szerint ez a könyv egész Európában nagy feltűnést keltett a következő okokból:

1. Kaufmann jellegzetes képviselője a zsidó intellektuális világnak.

2. Kaufmann személyes barátja Rooseveltnek és bizalmas híve annak a Rosenmann Sámuelnek, aki az elnök egyik legmeghallgatottabb tanácsadója.

3. Kaufman vezető képviselője az amerikai pacifizmusnak, sőt elnöke is.

Kaufmann könyve megmutatja, hogy mit jelentene az emberiség számára Amerika és Anglia győzelme. Anglia és Amerika győzelme esetén szabad teret engednének a zsidó intellektuális kísérletezéseinek. Kaufmann könyvében Trockij és Kun Béla fajtája nyilvánul meg. Minden rendes államban az örültek házába zárnak ennek a könyvnek szerzőjét; Roosevelt Amerikájában a könyvet sok százezer példányban terjesztik. (MTI)

Belvárosi mozgóban
Akét tőkfej-Stan és Pan
a kacagás nagymesterei
Musoron kívül még
A nevadai pokol Wild-west

Tel. 13-51 Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA MA
Legragyogóbb magyar vigjáték
AZUR EXPRESS
Tolnay Klári, Pager Antal,
Szelezky Zita, Básthy Lajos.

Apollo filmszínházban
Pénteken indul
Turay Ida és Kabos Gyula angyali vigjátéka
UJ ROKON
Csütörtökön utoljára: Tizenhatévesek

A világ legfurcsább uniója

Ezen a címen ír az egyik fővárosi lap érdekes megállapításokat az Egyesült Államok és a Szovjet hirtelen fellángolt barátságáról. A megállapításokat érdekességük miatt közöljük:

A világ legfurcsább uniója a kapitalista Északamerikai Unió és a bolsevista Szovjetunió összefogása. Hát ez is lehetséges. közös fronton küzdenek a bankárok és a proletárok?

Mi lehet az a bűvös varázs, amelyben a világ két szélsőséges sarkának ellentétei egyszerre bámulatosan összehangolódnak? Csakis a zsidó liberalizmus, amely két földrészen, két különböző módszerrel törekedett ugyanarra a célra. a közös világuralomra.

Észak-Amerikában a kommunisták száma az utóbbi évtized alatt bámulatosan megnövekedett. Browder, a kommunista párt főtitkára szerint 1929-ben még csak tízezer volt a kommunisták száma az USA területén. 1936-ban ez a szám 50.000-ra, 1938-ban pedig 100.000-ra nőtt. 1939-ben pedig már másfél-millió ember rokonszenvezik a kommunista mozgalommal.

Ezek után csak azt a kérdést kellene tisztázni, hogy miatti a newyorki Szabadságszobor háta mögött ilyen vígan burjánzott a zsidóság által széthintett kommunizmus, azalatt a moszkvai Lenin-mauzóleum tövében hány zsidó kapitalista vagyon keletkezett azokból a verejtékes cseppekéből, amiket a kolchosokban dolgozó munkásmiliónktól raboltak el.

Sztalin elvtárs a Kreml falai közül ritkán mozdult ki, de Finkelstein-Litvinov vígan utazgatott világszerte és miatti lengette a vörös zászlót, nem a világ proletárai, hanem két földrész zsidói egyesültek a titokzatos sarga szín jegyében, amely nemcsak a ghetó színe, hanem az aranyé is...

TUDJA-E ON?...

- ...hogyan az első egyiptomi dinasztia királynői is viseltek már hamis „locknikat” és „coppokat” s hogy ilyenformán ez a divat kerék 5000 esztendő?
- ...hogyan a virágok nem fejlődnek az egész nap folyamán egyenlő mértékben, hanem déltájban hosszabb pihenő-szünetet tartanak?
- ...hogyan a varrótűnek ma is ugyanaz a formája, mint amilyen a kőkorszakban, tehát kéreken 8000 évvel ezelőtt volt és hogy az akkori varrótű halszálkából készült?
- ...hogyan az Európában honos legkisebb madár, az ökörszem mindössze öt grammot nyom?
- ...hogyan az ember legmélyebb álmban is tizenötpercenként változtatja helyzetét?
- ...hogyan az antenna szó latin eredetű, az antenna-ból származik, ami vitorlarudat jelent?

GAZDASÁGI ÉLET

Egységes alapszabályminta jelent meg a közjóléti szövetkezetek részére

A Hivatalos Lap legutóbbi száma közli a közjóléti szövetkezetek alapszabály-mintáját, amelyet a belügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel együttesen állapított meg. A jövőben minden közjóléti szövetkezetnek ezt az alapszabályt kell elfogadnia, természetesen az adott helyzetnek megfelelően alkalmazva. A rendelet nem intézkedik arról, hogy a meglévő szövetkezeteknek át kell-e alakítaniuk alapszabályukat az új minta alapján.

Mivel közjóléti szövetkezetek alapítása a magyar népi megerősödés érdeke, az említett alapszabálymintát néhány közleményben folytatólagosan pontosan leközöljük, hogy az arra rászorulóknak rendelkezésére álljon.

Alapszabályminta a közjóléti szövetkezetek részére

1. §.

A szövetkezet cége és székhelye

A szövetkezet cége: .....
vármegyei városi közjóléti szövetkezet.
Székhelye: .....

2. §.

A szövetkezet célja

A közjóléti szövetkezet (a továbbiakban: szövetkezet) célja (tárgya) tagjai keresetének és gazdálkodásának előmozdítása a kölcsönösség alapján, de célja különösen:

a) készpénz- és anyaghitel nyújtása révén a megélhetésükben veszélyeztetett sokgyermekes családok önálló gazdasági létének megalapozása vagy kedvezőbb gazdasági viszonyok közé telepítése és ezáltal a népesség szaporodásának előmozdítása, továbbá ilyen családok részére családi házak építésének vagy tatarozásának elősegítése;

b) az a) pontban megjelölt családok tagjai részére munkakialkalmak biztosítása, azok közös munkájának megszervezése s így gazdasági, erkölcsi, szellemi felemelés útján az életviszonyok javítása és a társadalmi kiegyenlítés elősegítése;

c) az a) pontban megjelölt családok tagjai érdekében termelő üzemek létesítése és a jobb értékesítés előmozdítása s ezzel kapcsolatban gyakorlati szakembereknek a szövetkezet üzemében való kiképzése.

A szövetkezet működését a 3500—1941. M. E. számú rendelet 9. §-a értelmében olyan személyekre is kiterjesztheti, akik megélhetésük veszélyeztetése nélkül üzletreszt jegyezni nem tudnak és így a szövetkezetnek nem tagjai, feltéve, hogy a 3500—1941. M. E. számú rendelet 2. §-ának harmadik bekezdésében foglalt feltételeknek egyébként megfelelnek és a juttatás egyéb előfeltételei is fennforognak.

3. §.

Üzletterv

A szövetkezet a 3500—1941. M. E. sz. rendelet 6. §-ának első bekezdése értelmében az Országos Szociális Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) által jóváhagyott üzletterv szerint működik.

A szövetkezet elnöke a következő évre az üzlettervet minden év szeptember hó 1-ig elkészíteni és azt a törvényhatóság első tisztviselője útján a

Felügyelőséghez felterjeszteni köteles. A szövetkezet elnöke egyidejűleg az üzlettervet a gazdasági felügyelőség útján az Országos Szociálpolitikai Tanácsnak és a földművelésügyi minisz-

Baross Szövetség Rovatja

Huszonegy szakosztályba csoportosulva lépnek fel a keresztyén iparosok és kereskedők, hogy érdekeiket megvédjék

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi Baross Szövetség, mely az utóbbi időben még gyermekcipőben birkózott a kezdet nehézségeivel, a napokban új lendületet vett és határozott fejlődésben halad kitűzött célja felé. Öröndetes jelenség elsősorban az, hogy több mint ezer a rendes tagok létszáma és huszonegy szakosztály vitatja meg naponta a tagok érdekeit és sérelmeit.

Szerdán este nagyszámban gyűltek össze a kereskedő szakosztály tagjai s az értekezleten rendkívül fontos ügyeket tárgyaltak meg.

A sérelmek felsorolása közben a Magyar Általános Hitelbank cukorelosztásával kapcsolatos panaszok, a Közélemezési Hivatal lisztellátási kérdése, valamint egyes kiválasztott, illetve különleges helyzetben lévő kereskedők kivételes helyzete került megvitatás alá. Ebben az esetben olyan határozatot hoztak, hogy háromtagú bizottság egy malomellenőr kíséretében fogja felülvizsgálni a kereskedő ellen irányuló panaszok helyességét.

A Baross Szövetség tagjainak szellemére jellemző, hogy élénken elítélik a város polgármesterének intézkedését, amely szerint Kramer és Klein nevű zsidóknak juttatta a város térségein elhelyezett pihenőszékek bérletét.

A Baross Szövetség különösnek találja azt az intézkedést is, mely szerint a László és Lichtmann zsidó cég szerezhette be a Délvidékről egy vagon mennyiségű makaronit, melyet ez a cég a megállapított ár fi-

ternek is bemutatja, akik észrevételeiket a belügyminiszterrel közli.

Ha a Felügyelőség az üzlettervre vonatkozóan annak felterjesztésétől számított hatvan nap alatt nem nyitkozik, azt jóváhagyottnak kell tekinteni.

A jóváhagyott üzletterven csak a Felügyelőség hozzájárulásával lehet változtatni.

4. §.

A szövetkezet tartama

A szövetkezet határozatlan időre kialakul. A szövetkezet feloszlása iránt az 1875: XXXVII. t.-c. (a továbbiakban: K. T.) 247. §-ának 2-b. pontjai, valamint a 3500—1941. M. E. számú rendelet 8. §-a rendelkeznek.

A szövetkezet más közjóléti szövetkezettel csak a Felügyelőség engedélyével egyesülhet.

A szövetkezet feloszlása esetén a tagok követelése, valamint a fennmaradó vagyon hováfordítása iránt a 3500—1941. M. E. számú rendelet 12. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(Folytatjuk)

gyelembevétele nélkül ad el a kis-kereskedőknek. Ezek, valamint több sérelmes kérdés tisztázására megtették a szükséges orvoslásokat.

A szakmai kérdések megvitatása során a Baross Szövetség vezetősége számos értékes felvilágosítást nyújtott a tagoknak.

Megállapítható, hogy a Baross-szellem a kisemberekben él és működik. A disztagságra meghívott hivatalos és magasállású személyek nem csak hogy nem támogatják, hanem azok esetében akadályozzák maguk hatáskörében a Baross-szellem érvényesülését. Sajnos, igen sokan vannak, akik a látszatra vállalták a tisztiséget, amelyekre pedig eddigi működésük egyáltalán nem jogosítaná fel őket.

A nagyszámu tagok belépése Loosz János szervező titkár agilitásának eredménye.

NYILTTÉR

A Csüllög és Barna társas cégtől Barna Károly kilépett, azért a fenti cég nevében semmiféle tevékenykedést nem vállalhat, az eddigi hitelezők igényeiket huszonegy órán belül jelentésük be. Későbbi jelentkezést nem veszik figyelembe.

Nagyvárad

Csüllög András
Mezey Mihály-u. 4.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILAGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30,
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

Nyolcvannapos utazás után Budapestre érkezett a honvédelmi magyar követtség személyné. Budapestre jelent a MTI: A londoni magyar követtség beosztott tisztviselőinek első része és a magyar intézmények londoni megbízottai közül többen 80 napos utazás után visszaérkeztek Budapestre. A csoport május 6-án indult el. 16 napos tengeri ut után érkeztek meg Kanadába. A vízum elintézéséig több mint három hetet töltöttek Kanadában. Newyorkon át indultak vissza Európába. Ez az ut 11 napig tartott. Lisszabonból vonaton folytatták utjukat Spanyolországban, Dél-Franciaországban, Svájcban és a Német Birodalmon keresztül szerdán délután érkeztek Budapestre.

KÖZELLÁTÁSI ÉRTEKEZLET A MEGYEHÁZÁN. Nagyvárad. Saját tud. A főispán elnöklésével közellátási értekezlet volt ma délelőtt a megyeházán. Az értekezleten résztvette a megyei alispán, valamint az illetékes előadók és az egyes járások főszolgabírái. A tárgysorozaton bizalmas jellegű időszériű közellátási kérdések szerepeltek.

Újabb repülőjáratokat állítanak be Erdélyben. Kolozsvárról jelentik: A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium légügyi szakosztálya most dolgozza ki a terveket a Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Sepsiszentgyörgy—Kezdivásárhely—Csikszerecs—Székelyudvarhely repülő hurokjárat felállítására. Ennek a repülőjáratnak az üzembehelyezése nagyon sokat segítené az erdélyi idegenforgalmat is, minthogy ezáltal az összes számottevő székelyföldi fürdőhelyek központjai bekapcsolódnak a repülőjáratba.

AZ ERDÉLYI MENEKÜLTÜGYI BIZOTTSÁG ELNÖKJÉNEK VÁRAD LÁTOGATÁSA. Nagyvárad. Saját tud. *Mihály* Győzőné, az Erdélyi Menekültügyi Bizottság ügyvezető elnöknője erdélyi körútja során Nagyváradra is ellátogatott. Az elnöknő meglátogatta azoknak a gyermekeknek a szüleit, akiknek gondozását, iskoláztatását a Menekültügyi Bizottság vállalta. A szülők érkezésekor meleg fogadtatásban részesítették a piyaudivaron s távozásakor is érzékenyen búcsúztatták.

TEMETÉS. *Tóth* Mihály vízvezeték szerelő iparos 65 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Vitéz-utcai gyászbúztól. (Erdélyi „Concordia.”)

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a mandula kötve	6.— P
Ne sárgulj, fűzfa!	8'50 P
Es Mihály harcolt	8.— P
Mégis élünk	7.— P
„ fűzve,	5.— P

Kaphatók könyvosztályunkban.

FELROBBANT EGY SPANYOLORSZÁGI LŐSZERRAKTÁR. Sevillából jelent a NTI: Szerdán reggel a várostól mintegy 5 kilométerre lévő tüzéségi lőszerraktár egész készlete a levegőbe repült. A robbanásnak eddig 5 halálos és 5 sebesült áldozata van. A polgármester a Sevillában tartózkodó földművelésügyi miniszterrel együtt a szerencsétlenség színhelyére utazott. (MTI)

ÓRIÁSI TŰZ PUSZTÍTOTT EGY EGYIPTOMI HELYSÉGBEN. Iszambulból jelentik (Stefani): Az egyiptomi lapok híradása szerint az egyik helységben óriási tüzvész pusztított. Igen sok a halott és a sebesült. Több ezer jószág elpusztult. A tüzet csak két nap alatt sikerült lokalizálni. Az a gyanu, hogy gyújtogatás történt. (MTI)

Vágó Pál v. képviselő szováltás közben hasbaszúrta leánya kőrőjét. Budapestre jelentik (MOT) Szerdán délután Vágó Pál volt országgyűlési képviselő lakásán szováltásba keveredett dr. Ecsedi Bálint Imrével, a Wander-gyár főtítkárával, azért mert Vágó nem egyezett bele leányának Ecsedi-val való házasságába, mert tudomása szerint Ecsedi apja zsidó volt. A szováltás közben Ecsedi fenyegető mozdulatot tett, mire Vágó Pál törös botjával védekezett. A tör dulakodás közben Ecsedi hasába furódott. Vágó értesítette a mentőket. A kórházban Ecsedit műtétnek vetették alá. Vágó Pál az esti órákban jelentkezett a főkapitányságon, ahol őrizetbe vették.

Budapestre jelentik (MTI) **Ecsedi Bálint Imre, akit Vágó Pál volt képviselő dulakodás közben hasbaszúrta, csütörtökön délelőtt a Szent János kórházban meghalt.**

ÖNGYILKOSSÁGOT KISERELT MEG PAP DÉNES ELEKTROMÉRNÖK. Nagyvárad. Saját tud. Ma reggel félkilenc óra tájban Nagy Sándor utcai üzletében revolverrel mellbe lökte magát *Pap Dénes* elektromérnök. A kivont mentők azonnal a kózkórházba szállították, ahol gondozás alá vették és minden jel szerint sikerül megmenteni az életét. Végzetést tett súlyos anyagi zavarai miatt követte el. A közismert mérnök öngyilkossági kísérlete városszerte nagy részvétet váltott ki.

Két fia után a Tur vízébe veszett egy házaspár. Szatmárról jelentik: Négytagú család tragédiájáról tett jelentést a szatmári ügyészségnek a sárközujlaki csendőrség. A turtterebesi tanyák közelében két gazdtalan ruhaesomót talált a Tur partján egy pásztor. Értésítette a sárközujlaki csendőröket, akik a falu népével együtt kutatni kezdtek a folyó medrében. Rövid keresés után egy furdőruhás legény és egy felöltözött asszony holttestét húzták ki a vízből. A falubeliek a holttestekben felismerték Szeibel Károlyné 46 éves sárközujlaki asszonyt és fiát ifj. Szeibel Károlyt. A csendőrök megindították a nyomozást és megállapították, hogy id. Szeibel Károly jómódu gazdálkodó a feleségével, 19 éves Károly és 18 éves Sándor nevű fiával kora reggel kiment a turtterebesi tanyához, ahol a családnak nagyobb termőföldje van, munka végeztével a két fiu levetkőzött és megfürdött a Turban. Közben mély vízbe tévedtek és mindketten fuldokolni kezdtek. Segélykiáltásaikra szülei ruhástól bevettek magukat a vízbe, de nem tudtak egymáson segíteni és mind a négyen odavesztek. Az apa és a másik fiu holttestét még nem találták meg.

Szálasi Ferenc Nagyváradon. Szálasi Ferenc, a Nyilaskeresztes Párt vezetője, szerda este hat órakor gépkocsin Nagyváradra érkezett, hogy a párt helyi szervezetét felülvizsgálja. A pártvezető kíséretében érkeztek Andréka Ödön képviselő és Heney Árpád, a párt munkarendvezetője. Szálasi Ferenc egyenesen a párt helyiséghez hajtott, ahol megtartotta a párt szemlést, amelynek során kétórás megbeszélést folytatott a helyi tisztviselőkkel és a bñharmegyei járási szervezetek vezetőivel, akik a párt szemlére szintén Nagyváradra érkeztek. Az értekezlet után a helyi vezetők látták vendégül Szálasi Ferencet és kíséretét.

ERDŐTŰZ SZABADKA KÖZELÉBEN. Szabadkáról jelentik: Szabadka határában hatalmas erdőtüz pusztított, mintegy 30 hold cserjés állt lángokban. A tüzoltóság hatórai megfeszített munkával megfékezte a tüzet és a közeli fenyeserdőt megmentette. A kárt még nem becsülték fel.

Ellopták a Balatoni Kupát a verseny pályán. Nem mindennapi lopással egybekötött futballbotrány zajlott le az egyik balatoni fürdőhely labdarugócsapatának pályáján. A vendéglátó egyesület nagyszabású labdarugó vilámtornát rendezett, amelyen öt környékbeli csapat között elindult az egyik székesfehérvári vállalat cégsapata is. A küzdelmek kedvező időben igen nagyszámú közönség előtt folytak a salakpályán elhelyezett asztalon álló díszes „Balatoni Kupáért”. A késő délutáni órákban került sor a veretlen székesfehérvári cégsapat és a helybeli csapat döntő küzdelmére. Még 0:0 arányban állt a mérkőzés, mikor a kemény, durva játék miatt a vendég székesfehérvári csapat el akarta hagyni a pályát. Ez a szándék természetesen nem tetszett a helybeli közönségnek, amely előzőnötte a salakpályát és játékra akarta kényszeríteni a székesfehérvári csapatot. A nagy tumultusban azonban váratlan fordulat történt. A villámtorna intézőbizottsága megdöbbenve vette észre, hogy a salakpályán álló asztalkáról a beözönlő közönség közül ismeretlen tettes ellopta a tekintélyes értékű „Balatoni Kupát”. A meglepő fordulat után természetesen mégiscsak félbeszakadt a mérkőzés és most a nyomozó hatóságok igyekeznek megállapítani, hogy a zűrzavarban ki szerepelt meg, illetve ki lopta el az 1941. évi Balatoni Kupát.

UJFAJTA GYÜMÖLCSTÁROLÁSI MÓDSZER. Egy német cég új gyümölcs frissen tartási szert hozott forgalomba, melynek használata által elsősorban az almák hosszú ideig frissen és egészségesen tarthatók. Az új szer „Obstal” néven került forgalomba. Az új anyag teljesen szag és íz nélküli és az egészségre teljesen ártalmatlan olajtartalmu folyadék, mely vízzel keverve nyer alkalmazást. Nem szükséges a gyümölcsöt — mely csak teljesen ép lehet — egyenként a folyadékba mártani, hanem nagyobb mennyiségeknél elegendő a gyümölcsnek hálójával, kosárral vagy szállítóládával együtt történő bemártása. A folyadékot azután lepergetik a gyümölcsről és száradni hagyják. Ezáltal egy vékony, szinte láthatatlan védőréteg keletkezik rajta. Az új tárolási módszer előnyei: az érés lassítása és az abból adódó tartósság, az eltevési időtartam meghosszabbítása, a súlycsökkenés megakadályozása, mely által a gyümölcs továbbra is megtartja frissességét, megőrzi zamataát és jó ízét, valamint mentes a rothadástól.

NAGYARÁNYU RAZZIA A SÁTORALJAUJHELYI GETTÓBAN. A satoraljai helyi rendőrség a csendőrséggel, pénzügyőrséggel és a közigazgatási hatóságokkal karöltve nagyarányu razziaát tartott a város kirhédt gettójában, a Munkási-, Molnár- és Károlyi-utcákban. A razzia során tízenöt külföldi honos zsidót fogtak össze, akik egyáltalán nem tudták igazolni tartózkodásuk célját. Ezenkívül elkoboztak nagyobb összegű külföldi valutát és mintegy húszezer pengő értékű éleljet bñrűrut, lisztet, szappant, textilanyagot, rézgálicot, cukrot. A be nem jelentett árut és idegen honos fajstevéiket rejtegető zsidó családok ellen szigorú eljárás indítottak a hatóságok.

A nagyváradai leventeoktató-tanfolyam zászlóaljparancsnoksága pénteken délelőtt 10 órai kezdettel az Apolló moziban beléptidij nélkül sportfimbemutatót rendez, amelyre a nagyváradai sportegyesületek atlétáinak megjelentését szeretettel várja.

Elkészült Nagyvárad Utikalauza. Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad utikalauza, amelyet Papp Lajos állított össze nagy gondnal és izléssel, rövidesen megjelenik. Tegnap délben mutat be az igen szép, mélynyomásos füzetet dr. Hlatky Endre főispánnak, aki örömmel vette tudomásul, hogy a propaganda és utikalauz pár napon belül már az idegenforgalmi szervek útján forgalomba kerülhet.

Sulyos villamos baleset érte a bécsi filharmonikusokat. Bécsből jelent az NST: Sulyos villamoszerencsétlenség érte kedden a világhírű bécsi filharmonikus zenekar számos tagját. A zenekar tagjai villamoson utaztak együtt vissza egy előadásukról s a villamoskocsi hibás váltóállítás következtében kikiszlott. Alois Podolsky hatvanéves nagybögös a szerencsétlenségnél halálát lelta, két másik zenekari tag pedig sulyosan megsebesült, míg a többiek közül igen sokan ideg-sokkot kaptak.

Ftdő Plébános Urak figyelmébe!

- Missale Romanum** kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlapp és sarok dús aranyozásával, vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legujabb kiadás. Ara 40.— P
- Missale Romanum** kis kvart forma, vörös zerge, egész bőrkötésben, fedőlapp és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel, két színnyomással. Legujabb kiadás. Ara 70.— P
- Missale Romanum** oktáv forma, indiai papíron, vörös felbőrötésben, arany metszéssel. Művészi aranyozásu fedőlappal, két színnyomással. Legujabb kiadás. Ara 60.— P
- Missale Romanum** oktáv forma, indiai papíron, művészi egész bőrkötésben, vörös metszéssel, két színnyomással. Legujabb kiadás. Ara 70.— P
- Missale Defunctorum** nagy kvart forma, fekete félvászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal. 1940. évi kiadás. Ara 9.— P
- Missale Defunctorum** kis kvart forma, egész fekete vászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal. 1940. évi kiadás. Ara 7.50 P
- Breviarium Romanum** 1 kötetben, zerge bőrkötésben 20 fascikulussal, zsebkiadás. Ara 40.— P

Tűzharcos dísztagavatás lesz vasárnap a Országzászló előtt

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad Tűzharcos Szövetség július 27-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor ünnepélyes tagavatást tart az Országzászló előtt. Az avatást vitéz Báthory Szűts Sándor tábornok, a szövetség elnöke tartja. Erre a hazafias ünnepélyre a Tűzharcos Szövetség meghívja a bajtársi köröket, a fiatal katonaviselt bajtársakat, leventéket, az Árpád Lövész Egyesület tagjait, Sportegyleteket és Nagyvárad város hazafias közönségét.

A díszavatással kapcsolatosan a Tűzharcos Szövetség a következő bajtársi parancsot adta ki: Elrendeljük, hogy az avatandók vasárnap délelőtt 10 órára az egyesület irodájában jelenjenek meg. A felavatott bajtársak 11 órára megjelenni kötelesek a székházban. Megjelenés az összes felavatott bajtársakra kötelező. Távolmaradás fegyelmi uton igazolandó. Indulás a székházból 11 óra 15 perckor.

A dísztagavatás sorrendje a következő:

1. Jelentés: Leadja Papp Sándor, a kivonulási osztály vezetője. 2. Szózat. Zenekarral. 3. Megemlékezés a hősihalott bajtársakról. 1 perces néma csöndben a szárny-kürtös a Generál marsot fújja. 4. Eskü. Tartja Vitan Zoltán vezető tiszt. 5. Hiszekegy. 6. Ünnepi beszéd; tartja Vitéz Báthory Szűts Sándor, tábornok, elnök bajtárs. 7. Himnusz és Rákóczi induló.

SZINHÁZ

Kolozsvárról menekült a kolozsvári Nemzeti Színház drámai énekesnője

Budapestről jelentik: Zsögön Lenke, a kolozsvári Nemzeti Színház drámai szopránművésznője, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, beszámolt a kolozsvári Nemzeti Színház operatársulatának jövő évi előkészületeiről. Elmondta, hogy szüleivel együtt huszonegy évvel ezelőtt menekült Kolozsvárról, ahol édesapja, aki most nyugalmazott postaigazgató, vezető pozíciót töltött be Erdély fővárosában. Kolozsvári élményeivel kapcsolatban megemlékezett a társulat első gyűléséről is.

— Boldog vagyok, hogy huszonegy év után újra hazatérhettem s hogy a kolozsvári Nemzeti Színház tagja lehetek — mondotta. — Dolgozni akarok, hogy méltó utódja legyek azoknak a nagyságoknak, akik ottan kerültek ki. Kolozsvárt mindig igen felett és magasszínvonalu volt a zenei élet s a kolozsvári zenerajongó közönség ezuttal is nagy örömmel fogadta a kitűnő Vaszy Viktor zeneigazgatói megbízatását és nagy érdeklődéssel várja a színház kapui-nak megnyitását.

STEPHANIDESZ KÁROLY KOLOSVÁRRA ERKEZETT. Kolozsvárról jelentik: Kedden délelőtt Kolozsvárra érkezett Stephanidesz Károly, a budapesti Víg-színház volt karmestere. Stephanidesz Károly, mint ismeretes, a kolozsvári Nemzeti Színház első daljáték-bemutatójának, a *Mátyás szerelmé*-nek szerzője. A kitűnő karmester a bemutatóval kapcsolatos kérdések megválaszolására jött Kolozsvárra, ahol tárgyalásokat folytat a színház igazgatóságával.

SPORT

A Horthy-kupa megérkezett Nagyváradra

A Kormányzó egyetlen sport vándordíjáért folynak a nagyvárad kongresszusi versenyek

A kongresszusi uszóversenyek minden esztendőben az uszóévad legnagyobb szabású eseményei szoktak lenni. Az uszást a magyar sporthatóságok nemzetisporttá avatták és a kongresszusi uszóversenyeknek rendkívüli fontosságot tulajdonítottak.

A kongresszusi uszóversenyek fényét és ünnepélyességét hatalmas mértékben megnövelte a Kormányzó elismerése. Horthy Miklós Kormányzó ugyanis hatalmas, gyönyörű művű ezüst serleget tűzött ki a kongresszusi versenyek vándordíjaként *Magyar versenyző számára nem lehet szebb feladat, mint a Kormányzó vándordíjserlegéért indulni, annál is inkább, mert ez az egyetlen vándordíj, amelyet a Kormányzó sportversenyek céljaira kítűzött.*

Érthető, hogy a magyar uszó élgárda minden évben teljes számmal vízbe száll, hogy kerülete számára az értékes vándordíjat megszerezze. Minden versenyző tudása legjavát adja, mert nem képzelhető el nagyobb dicsőség a Kormányzó vándordíjának megszerzésénél. Éppen ezért a kongresszusi versenyek minden számban hatalmas küzdelmet, izgalmas összecsapásokat és igen gyakran országos csúcseredményeket hoznak.

A vándordíj feltételei szerint a serlege háromszor egymásutáni, vagy ötször sorrendnélküli győzelemmel lehet véglegesen megszerezni.

A kongresszusi versenyek magas színvonalára, izgalmas összecsapásra, hatalmas küzdelmeire jellemző hogy eddig még egyetlen alkalommal sem sikerült egyik kerületnek sem a serleg végleges birtokába jutni.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó a serleget 1934-ben írta ki és a gyönyörű művű serlegért azóta folynak minden esztendőben a páratlanul érdekes kongresszusi versenyek. A hatalmas serlegen a következő felírás díszelg:

Magyarország Kormányzójának Vándordíja

A Magyar Uszósövetség Legjobb Uszókerületének Alapította 1934. évben.

A gyönyörű ezüst serleget az NSE a *San Remo* virágüzletben állította ki és a nagyvárad közönség, amely a rendező bizottsághoz és az ország legjobb uszóihoz hasonlóan maga is készül a kongresszusi versenyekre, gyönyörködve szemléli az impozáns serleget

Tátos, a legjobb magyar uszó Nagyváradon

Mint már közöltük, az uszó-kongresszusra lejön a magyar uszás élgárdája. A szerdai napon Méray János, a MUSZ főtitkára értesítette Ajtay Gyulát, az NSE ügyvezető elnökét, hogy az augusztus 2-3-i uszókongresszusra lejön a magyar vízpoló válogatott. Az uszókat úgy válogatják össze, hogy minden számban itt legyenek a legjobbak, köztük Tátos, Körössy, Grót, Eleméry, Vörös, stb.

Miután a közeljövőben ezeket az uszókat látni fogjuk a nagyvárad medencében, bemutatjuk a magyar uszók legjobbjait.

1. Tátos Nándor a magyar Arne Borg. Az FTC versenyzője, jelenleg Európa legjobb közép- és távuszója

Idei legjobb 1500 méteres eredménye 19.35.2 világviszonylatban is elsősorangu. Egész kivételes tehetségű uszó Tátos, aki 100 métertől felfelé minder számot meg tudna nyerni a magyar bajnokságban. 100 méteren ugyan Körössi jobb nála, de idén már győzött Tátos az egész magyar százazs mezőny ellen is. Méltán hasonlítható össze Arne Berggal, aki megverte százon Bárányt, majd ugyanaznap 1500 méteren uszott világcsúcsot. Tátos 100 méteren 1 perccel, 200 méteren 2.16.17 mm-t, 400-on 4.50 mm-t tud. Ő tartja a 800 és az 1500 magyar csúcsot. Egyébként a Budapesti Szent István felsőkereskedelminek a tanulója és 20 éves. Tanulásban nem olyan nagy klasszis, mint az uszásban.

Békéscsabai kerületbe osztották be Nagyváradot

Szerdán érkezett meg Nagyváradra az MLSZ leirata, amely arról értesíti az érdekelteket, hogy a nagyvárad labdarugó csapatokat a békéscsabai főkerülethez osztották be az új labdarugó idényre. Az MLSZ-nek ez az intézkedése előreláthatólag súlyosan érinti az egyesületeket

anyagi szempontból, ha a beosztás szerint Békéscsabára is utazniok kell a csapoknak.

Jeney Rezső elnök budapesti útja során megemlíti ezt a szövetségben és kéri, hogy inkább a debreceni kerületbe osszák be a nagyvárad csapatokat.

A Kolpin—Egyetértés Gyomán

A Gyomai Testedzők Köre meghívására a Kolping-Egyetértés f. hó 27-én vasárnap Gyomára megy egy barátságos mérkőzésre. A mérkőzés visszaütő jellegű és majd egy későbbi időpontban a Kolping-Egyetértés látja vendégül a jóképességű gyomai

csapatot. A vezetőség felkéri az összes játékosokat, hogy a csütörtök esti játékosértekezleten és a pénteki tréningen valamennyien okvetlenül jelenjenek meg, mert a csapat összeállítását ennek alapján ejtik meg.

300 éves a spanyol újságírás

A spanyol újságok a napokban fogják 300 éves jubileumukat megünnepelni. Az idén júliusban volt pontosan 300 éve, hogy az első spanyol újság megjelent. Ezt az első, spanyol földön, rendes időközökben megjelenő újságot Barcelonában adta ki egy Jaime Ramén nevű nyomdász, „Gazetta” néven. A „Gazetta” egyébként egyike Európa legrégebbi újságoknak.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

HUNNIA
nagyszállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadók.

Szoba, konyhas lakást keresek. Címet a kiadóba kérek. 979

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat, jól venni és eladni Molnárnál lehet, Bémerter 1. (udvarban). Levelezőlap hívásra hazhoz jövök. 756

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órák, akszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

Jó állapotban levő gyermekbiciklit megvételre keresek. Iskola-u. 8. 964

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay Rák és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Ebédlő, modern, teljesen kifogástalan állapotban, ugyanott legfinomabb damaszt asztalnemű eladó. Pósa Lajos (volt Praporgescu) utca 5. 982

Különféle

Kedd éjjel telefonközpontban hagyott csomagot igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóban. 976

TISZTA szesz kapható. Nánássy, színház mellett. 816

Javitó. és magánvizsgákra eredményesen előkészít okl. tanár. Beöthy Ödön-u. 42. (kapuval szemben). 825

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

Allást kecs

Keresztény fiatalember 1200 pengő kaucióval állást keres, biztos üzlethez betársulna. Cimeket kiadóhivatalba „Kézpénz” jellegre. 981

Allást nyec

Egy cukrász segédet felvesz a Molnár cukrászda, Rákóczi ut. 980

Termény kereskedésben gyakorlott keresztény könyvelő és egyben pénztárnok kaucióval, augusztus 1-re felvétetik. Magyar-u. 1. 971

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 3. szám.